

Permbledhje Joteknike e VNM

NAVIA shpk

**PERMBLEDHJE JOTEKNIKE E RAPORTIT TE
VLERESIMIT TE NDIKIMIT NE MJEDIS PER
AKTIVITETIN MINERAR**

Shfrytëzim gur gëlqeror me karriere,

Objekti ‘Çërravë’, Njësia Administrative Çërravë, Pogradec

INVESTITOR : “ NAVIA ” sh.p.k

PROJEKTUES : « STUDIO PROJEKT » shpk

Tiranë 2017

1

“STUDIOPROJEKT” sh.p.k Tirane

Adresa: **Rr. Ndre MJEDA**,Rezidenca Eagle. Njesia 3006. Tirane

Cel : 068 20 56654

E-Mail : studioprojekt@yahoo.it

Permbajtja

HYRJE

1. INFORMACION PER QELLIMIN E VNM DHE METODIKEN E ZBATUAR

2. PERSHKRIMI I PROJEKTIT

3. NJE PERSHKRIM I ANALIZIMIT TE ALTERNATIVAVE TE MUNDSHME PER ZBATIMIN E PROJEKTIT OSE KOMPONENTEVE TE VECANTA TE TIJ (SI AKSESI RRUGOR, ADMINISTRIMI I MBETJEVE DHE UJERAVE TE NDOTURA , LLOJET E LENDEVE DJEGESE , VENDODHJA E PROJEKTIT ETJ) SI DHE SQARIMI I ARSYEVE KRYESORE PER ALTERNATIVEN E PROPOZUAR , DUKE MARR PARASYSH NDIKIMET NE MJEDIS TE SELICES ALTERNATIVE , SI DHE NE RAST SE KA MENDIMET DHE SUGJERIMET E INSTITUCIONEVE PERGJEGJESE QE MBULOJNE FUSHEN E ZBATIMIT TE PROJEKTIT.

4. NJE PERSHKRIM TE GJENDJES DHE VLERAVE EKZISTUESE TE MJEDISIT QE MUND TE NDIKOHEN NGA ZBATIMI I PROJEKTIT TE PROPOZUAR DUKE PERFESHIRE

5. NJE PERSHKRIM TE NDIKIMEVE NEGATIVE TE RENDESISHME TE PROJEKTIT TE PROPOZUAR MBI MJEDISIN KU PERFSHIHEN

6. NDIKIMET NE MJEDISIN NDERKUFITAR TE PROJEKTIT

7. NDIKIMET POZITIVE NE MJEDISIN E ZONES SE PROJEKTIT

8. MASAT E PROPOZUARA PER MBROJTJEN E MJEDISIT NGA SECILI NDIKIM NEGATIV TE IDENTIFIKUAR

9. PROGRAMIN E MONITORIMIT TE NDIKIMEVE NE MJEDIS GJATE ZBATIMIT TE PROJEKTIT

10. PLANI I MENAXHIMIT DHE MONITORIMIT TE MJEDISIT

HYRJE

Shoqëria “ NAVIA ” shpk ka ushtruar aktivitetin e shfrytëzimit të gurit gelqeror në objektin « Çërravë», në bazë të Lejes Minerare që ka disponuar nr.768 date 16.6.2004 dhe pasi ka bërë kerkese për shtyrje afati është miratuar leja minerare nr.768/1 date 17.06.2015. Subjekti ka qenë i pajisur edhe me leje mjedisi nr. Prot 37 date 19.02.2004.

Shoqëria ka bërë kerkese pranë AKM me datë 18.01.2017 nr.85 prot për procedurën që duhet të ndjekë subjekti duke qenë se disponon leje mjedisi të meparshme.

Nga Agjencia Kombëtare e Mjedisit është marrë shkresa me nr. 85/1 prot datë 25.01.2017 për procedurën që duhet të ndjekë. Referuar kreut III pika dh, të VKM 419 datë 25.06.2014 operatori NAVIA shpk duhet të ndjekë procedurën për zhvillimin e degjësës me publikun sipas Kreut VI “Informimi dhe pjesëmarrja e publikut për aplikimin për leje mjedisi të Tipit A dhe B” të VKM-se.

Studimi i Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis për aktivitetin minerar prodhim minerali gure gelqerore me kariere u përgatit me kerkese të subjektit “NAVIA” shpk , në zbatim të legjislacionit Shqiptar.

Raporti synon të japë një informacion të detajuar dhe të besueshëm lidhur me ndikimin mjedisor të projektit të propozuar në përdorimin e tokës, efektet lidhur me ndikimet në floren, faunën, burimet e ujit, emetimin e gazeve të sërë në atmosferë, shkarkimet në tokë, ujë, ndotjen akustike, si dhe çdo ndikim social ekonomik në punësimin lokal, përmirësimin e infrastrukturës dhe ndikimeve të tjera të rëndësishme mjedisore ose sociale, përfshin gjithashtu parashikimin dhe planifikimin e masave zbutëse të ndikimeve të projektit në mjedisin fizik dhe social me qëllim përmirësimin e cilësisë dhe qëndrueshmërisë së mjedisit nëpërmjet :

-Marrjes në konsideratë të çështjeve të mjedisit në fazën e përgatitjes së projektit.

-Shqyrtimit të alternativave të ndryshme brenda projektit.

-Të japë një gjendje sa më reale, nga pikepamja e ndikimit të aktivitetit minerar të prodhimit të mineralit ndërtues gurit gelqeror me kariere mbi mjedisin human.

-Analizën e faktoreve pozitive e negative mjedisore, përcaktimin e masave zbutëse për reduktimin e ndikimeve negative.

-Nxjerrjes në dukje dhe vlerësimin cilësor të ndikimeve në mjedis të projektit.

-Propozime të masave zbutëse të ndikimit në projekt.

Projekti tenton përmirësimin e vlerave ekologjike e rikrijuese të territorit, gjatë shfrytëzimit të tij , si qendër rekreative e social- kulturore.

Për këtë problem u bë mbikqyrja e terrenit në të gjithë zonën, duke kryer vërtetime të ndryshme , si dhe të biodiversitetit

1. INFORMACION PËR QËLLIMIN E VNM DHE METODIKEN E ZBATUAR

a-Pershkrim të qëllimit dhe objektivave të VNM

Vlerësimi i ndikimit në mjedis është një proces në vazhdimësi i aktivitetit dhe siguron se ndikimet mjedisore të rëndësishme, sinjifikante janë vlerësuar dhe marrë në konsideratë në mënyrë të kënqësme në planifikim, projektim, zbatim të aktivitetit që do të zhvillohet.

Permbledhje Joteknike e VNM

NAVIA shpk

Qellimi i VNM- se

Qellimi i hartimit te raportit te VNM-se eshte percaktimi i efekteve negative dhe pozitive te aktivitetit dhe masat e duhura per permiresimin dhe zvogelimin e ndikimeve ne mjedis si rezultat i zhvillimit te projektit te shfrytezimit te gelqeroreve me kariere ne Objektin “Çërravë”, Njesia administrative Çërravë, Pogradec.

VNM nuk do te mbuloj çdo aspekt te nje efekti mjedisor te projektit, me te njejtin nivel detajesh. Theksi do te vihet ne ndikimet kryesore qe shkakton zhvillimi i aktivitetit.

Gjithashtu nje synim tjetër eshte te percaktoje e rekomandoje masat teknike- organizative per zbutjen e aneve negative qe mund te krijohen gjate zhvillimit te aktivitetit dhe te jape informacion per vendim-marresit per pasojat mjedisore te aktiviteteve te propozuara.

VNM perfshin gjithashtu parashikimin dhe planifikimin e masave zbutese te ndikimeve te projektit ne mjedisin fizik dhe social me qellim permiresimin e cilesise dhe qendrueshmërisë se mjedisit nepermjet :

- Marrjes ne konsiderate te ndikimeve te mjedisit qe ne fazen e pergatitjes se propozimeve ne projekt.
- Shqyrtimit te alternativave te ndryshme brenda projektit.
- Te jape nje gjendje sa me reale, nga pikepamja e ndikimit ne mjedis te aktivitetit te hapjes, pergatitjes se karieres dhe shfrytezimit me punime siperfaqesore te gurit gelqeror, mbi mjedisin human.
- Analizes se faktoreve pozitive e negative mjedisore dhe te masave zbutese per reduktimin e ndikimeve negative.
- Nxjerrjes ne dukje dhe vleresimi cilesor me pika te ndikimeve ne mjedis te projektit.
- Propozime te masave zbutese te ndikimit ne mjedis te projektit.

Objektivat e VNM

Objektivat e hartimit te VNM- se konsistojne ne evidentimin dhe reduktimin e ndikimeve ne mjedis dhe masat tekniko-organizative per nje zhvillim te qendrueshem te mjedisit, gjate kryerjes se aktivitetit minerar deri ne perfundim te aktivitetit dhe rehabilitimin e hapësirës se shfrytezuar dhe te prekur nga aktiviteti, per nje mjedis te qendrueshem ne vitet pas ardhese.

Me kete studim informojme organet vendim-marres, mbi ndikimet ne mjedis dhe perfitimet e projektit te propozuar. Gjithashtu zhvillimin e qendrueshem duke siguruar qe zbatimi i projektit nuk prek burimet natyrore dhe funksionet ekologjike ose mireqenien, stilin e jetes dhe jetesen e komunitet si dhe te njerezëve qe lidhen apo varen nga ky projekt ose veprimtari.

**b) Pershkrim i permbledhur i kuadrit ligjor
mjedisor dhe institucional qe lidhet me projektin**

· VKM nr.686 date 29.7.2015 « *Per miratimin e rregullave , te pergjegjesive e te afateve per zhvillimin e procedures se vleresimit te ndikimit ne mjedis (VNM) dhe procedures se transferimit te vendimit e Deklarates Mjedisore* »

Permbledhje Joteknike e VNM

NAVIA shpk

- *Ligj nr 12/2015 per disa ndryshime ne ligjin nr. 10440 date 07.07.2011 « Per vleresimin e ndikimit ne mjedis »*
- *VKM nr. 435 date 12.09.2015 « Per miratimin e normave te shkarkimeve ne ajer ne Republiken e Shqiperise »*
- *VKM nr. 575 date 24.06.2015 “Per miratimin e kerkesave per menaxhimin e mbetjeve inerte”*
- *VKM nr.419 date 25.6.2014 « Per miratimin e kerkesave te posacme per shqyrtimin e kerkesave per leje mjedisi te tipave A,B dhe C per transferimin e lejeve nga nje subject te tjetri, te kushteve per lejet respektive te mjedisit si dhe rregullave te hollesishme per shqyrtimin e tyre nga autoritetet kompetente deri ne leshimin e ketyre lejeve nga QKLja.*
- *Vendim Nr. 247, datë 30.4.2014 “Për përcaktimin e rregullave, të kërkesave e të procedurave për informimin dhe përfshirjen e publikut në vendimmarrjen mjedisore”*
 - *VKM nr. 229 date 23.04.2014 “ Per miratimin e rregullave per transferimin e mbetjeve jot e rrezikshme dhe te dokumentit te transferimit te mbetjeve jot e rrezikshme”.*
- *Vendim nr. 13 date 4.1.2013 « Per miratimin e rregullave, te pergjegjesive e te afateve per zhvillimin e procedures se vleresimit te ndikimit ne mjedis »*
- *VKM nr. 765 date 07.11.2012 “Per miratimin e rregullave per grumbullimin e diferencuar dhe trajtimin e vajrave te perdorura”*
- *Ligji Nr.10 431,date 09.06.2011 “ Per Mbrojtjen e Mjedisit”*
- *Ligji nr. 10 463 date 22.09.2011 “Per menaxhimin e integruar te mbetjeve”*

Ligji nr. 10 448 date 14.07.2011 « Per Lejet e Mjedisit »

- *Ligji nr.10 440 date 07.07.2011 « Per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis »*
- *Ligj Nr 10304, datë 15.7.2010 “Për sektorin minerar në Republikën e Shqipërisë”.*
- *Ligj nr. 10266 date 15.04.2010 “Per mbrojtjen e ajrit nga ndotja” per disa ndryshime dhe shtesa ne Ligjin nr. 8897 dt. 16.05.2002 “Per mbrojtjen e ajrit nga ndotja”*
- *Udhëzimin nr.12 date 15.06.2010 per disa ndryshime ne Udhëzim nr. 6527 date 24.12.2004 “Mbi Vlerat e lejueshme te elementeve ndotes te ajrit ne mjedis nga shkarkimet e gazrave dhe zhurmave shkaktuar nga mjetet rrugore dhe menytrat e kontrollit te tyre”*
- *Udhëzim nr.1 date 03.03.2009 « Per detyrat e organeve mjedisore per te siguruar pjesemarrjen e publikut dhe te OJF-ve mjedisore ne procesin e vleresimit te ndikimit ne mjedis »*
- *Udhëzim nr.3 date 19.11.2009 ‘Per metodologjine e raportit te VNM’*
- *Urdhri e ministrit nr. 146 dt. 8.5.2007 ”Per miratimin e listes se kuqe te flores dhe faunes”*
- *Udhëzimin nr 8 dt. 27.11.2007 “Per nivelin kufi te zhurmave ne mjedise te caktuara”*
- *Udhëzim Nr 3, datë 17.05.2006 “Për planet e rehabilitimit të sipërfaqeve të dëmtuara nga guroret”*
- *VKM nr.99 date 18.2.2005 “Per miratimin e katalogut Shqiptare te klasifikimit te mbetjeve”*

Permbledhje Joteknike e VNM

NAVIA shpk

- VKM. Nr 177, datë 31.03.2005 **“Për normat e lejuara të shkarkimeve të lëngta dhe kriteret e zonimit të mjediseve ujore pritëse”**.
- Ligji Nr 9385, datë 04.05.2005 **“Për pyjet dhe shërbimin pyjor”. të ndryshuar dhe aktet nënligjore që rrjedhin prej tij.**
- Ligji Nr 9115, datë 27.02.2003 **“Për trajtimin mjedisor të ujrave të ndotur”. Të ndryshuar dhe aktet nënligjore që rrjedhin prej tij.**
- Ligji nr. 9010 dt. 13.02.2003 **“Per administrimin mjedisor te mbetjeve te ngurta”**
- Ligji Nr 8906, datë 06.02.2002 **“Për zonat e mbrojtura”. të ndryshuar dhe aktet nënligjore që rrjedhin prej tij.**
- Ligj nr. 8094 date 21.03.1996 **« Per largimin publik te mbeturinave »**

2. PERSHKRIMI I PROJEKTIT TE PROPOZUAR

a. Qellimi i projektit te propozuar

Qellimi i projektit te propozuar eshte shfrytezimi i gurit gelqerore me kariere me punime siperfaqesore dhe Vleresimi i Ndikimit ne Mjedis per aktivitetin e shfrytezimit te gurit gelqerore, mineral i grupit ndertimore ne objektin **“ÇËRRAVË”, Pogradec, Korçë**. Kjo zone eshte e preferuar per shfrytezimin e gurit gelqerore me kariere me punime siperfaqesore sepse ka te ngritur infrastrukturen rrugore ka lehtesira ne transport me kosto te ulet te prodhimit duke qen se shoqeria ka kerkuar shtyrjen e afatit te lejes se shfrytezimit qe disponon per kete vendburim.

b. Planimetria e vendodhjes se projektit , ku te pasqyrohen ne hartën topografike siperfaqja e tokes se kerkuar , kufijt e siperfaqes se kerkuar , te dhenat per perdorimin ekzistues te siperfaqes se tokes qe do te perdoret perkohesisht apo perhere nga projekti gjate fazes se ndertimit apo instalimit te pajisjeve.

Shoqëria zhvillon aktivitetin e shfrytëzimit të mineralit gur gëlqeror në objektin “Çërravë”, Pogradec.

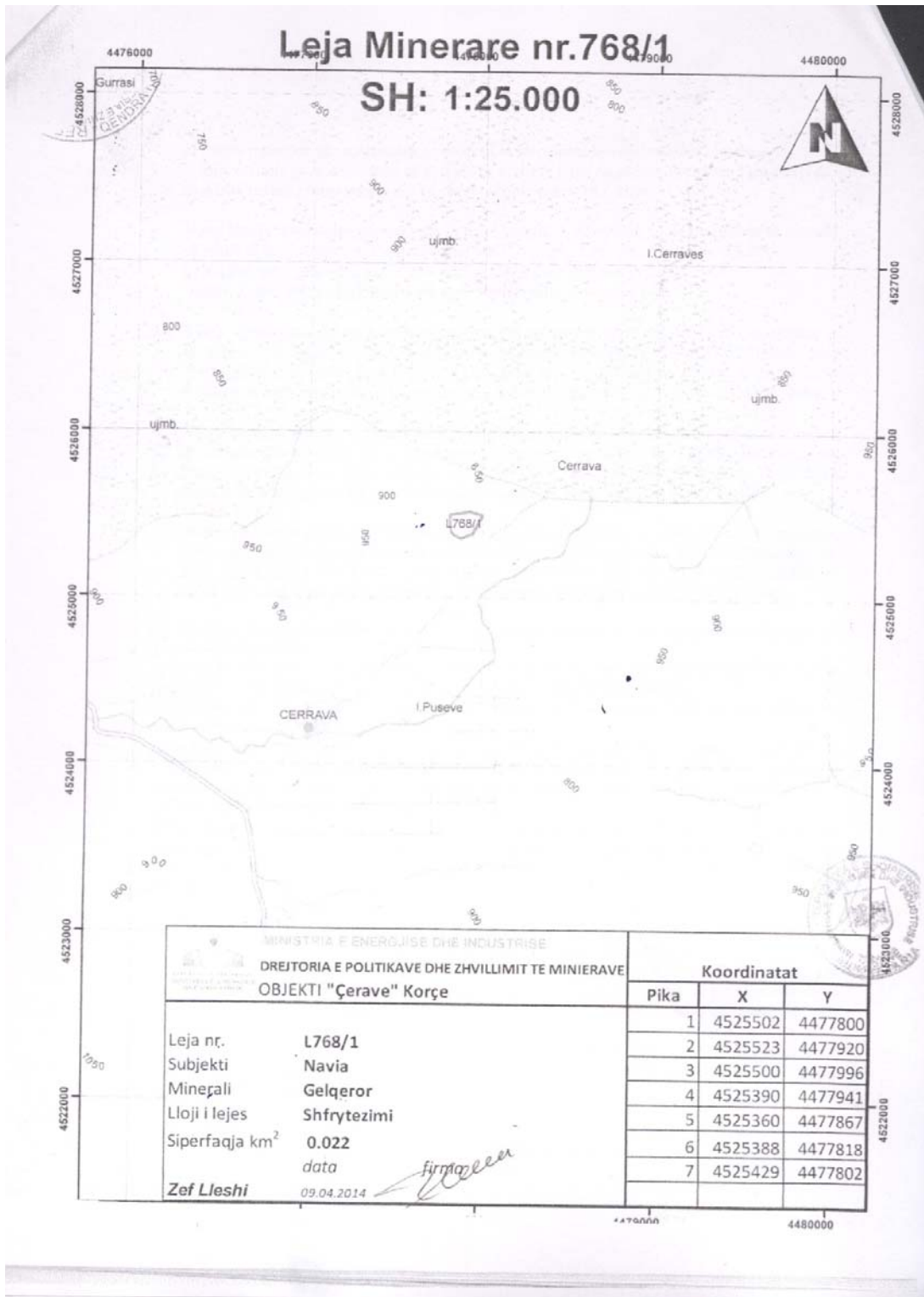
Pasi ka aplikuar për shtyrje afati të Lejes së shfrytëzimit nr.768 datë 16.06.2004 është pajisur me Leje shfrytëzimi nr.768/1 datë 17.06.2015.

Pika	X	Y
1	4525502	4477800
2	4525523	4477920
3	4525500	4477996
4	4525390	4477941
5	4525360	4477867
6	4525388	4477818
7	4525429	4477802

Siperfaqja e shfrytezimit eshte 0.022 km².

Permbledhje Joteknike e VNM

NAVIA shpk

Permbledhje Joteknike e VNM

NAVIA shpk

Aktualisht eshte shfrytezuar nje pjese e karieres dhe nga subjekti do te shfrytezohet edhe pjesa tjeter. Ne zgjedhjen e sistemit te shfrytezimit jane marre parasysh faktoret e meposhtem:

- Menyra e ngarkimit dhe transportit te sterilit
- Menyra e ngarkimit dhe transportit te gurit gelqeror ne brendesi te karieres dhe jashte saj

Elementet e sistemit te shfrytezimit qe parashikohet te perdoret jane:

- Lartesia e shkalles se karieres eshte 10 m
- Gjeresia e sheshit te punes nga 8-12 m ne 20-40 m
- Kendi i skarpates se shkalles 70-73 °
- Gjeresia e shesheve perfundimtare te shkalleve 3 m
- Kapaciteti ditor 250-300 m³
- Transporti i mekanizuar
- Rrezimi i gurit gelqeror me lende plasese

c. Informacion per qendrat e banuara, ne zonen ku propozohet te zbatohet projekti, shoqeruar me fotografi dhe te dhena per distancen e tyre nga vendodhja e projektit te propozuar, si dhe percaktimin e njesise se qeverisjes vendore qe administron territorin ku propozohet projekti

Njesia Administrative **Çerrave**, Bashkia Pogradec, Qarku Korçë shtrihet në jug-lindje të Republikës së Shqipërisë ka sipërfaqe fushore (64 %) dhe kodrinore (36 %). Lartësia mbi nivelin e detit varion nga pjesa Veriore, Jugore, Perëndimore prej 900 m dhe pjesa Lindore prej 1800 m (Mali i thatë). Në rrugë automobilistike ndodhet 30 km në largësi nga Qarku i Korçës dhe 8 km në largësi nga qyteti Pogradecit.

NJA Çërravë ka mundësi të konsiderueshme për investime në fushën e bujqësisë në saj të tokave me strukturë të pasur me lëndë organike dhe klimës së favorshme. Për shkak të metodave akoma tradicionale të prodhimit të frutave, perimeve, mishit dhe produkteve të qumështit duke përdorur më pak shtesa artificiale, pesticide dhe kimikate pra për një cilësi bio të produkteve, kjo zonë është bërë e mirënjohur si një prodhues i nivelit rajonal dhe kombëtar. Territori i NJA Çërravë zotëron një fond toke prej 8500 ha nga e cila: -3458 ha tokë bujqësore, -2000 ha pyje dhe kullota, -3048 ha toke inproduktive, urbane, sipërfaqe ujore, rezervuare etj.

Sistemet tradicionale vazhdojnë të jenë baza për mbajtjen e bagëtive, sidomos të dhive dhe deleve. Në kohët e sotme, racat e kafshëve janë përzier dhe përfshijnë edhe bagëti me rendiment të lartë dhe raca autentike. Prodhimi i mishit dhe qumështit është një faktor i rëndësishëm për ekonominë lokale dhe rajonale.

Permbledhje Joteknike e VNM

NAVIA shpk

Zona ka një traditë të gjatë në prodhimin e shumë produkteve bujqësore dhe derivateve nga aktiviteti blegtoral. Prodhimet bujqësore parësore përfshijnë frutat (drurë frutorë dhe vreshta), grurin, misrin dhe perimet. Lajthitë, gjithashtu, konsiderohen si një burim. Në zonë praktikohet mbajtja e bletëve dhe prodhimet e mjaltit sigurojnë të ardhura për njerëzit vendas. Prodhimi tradicional i verës është gjithashtu një praktikë shumë e zakonshme.

Krahas resurseve mbitokësore të sipër përmendura nëntoka e territorit të Çërravës është e pasuruar me shtresa qymyr mbajtëse të tipit “linjiti” të cilat ndodhet në fshatin Alarup dhe fshatin Pretushë. Cilësia dhe sasia e këtij minerali është veçanërisht e lartë. Para viteve 1990 minierat e mineralit të qymyri që ndodheshin në fshatin Alarup dhe Pretushë plotësonin nevoja të industrisë për lëndë djegëse të vendit tonë, si dhe eksportohej në vende të huaja. Mbas këtyre viteve shfrytëzimi i këtyre minierave është pezulluar si rezultat i mosqasjes së investitorëve për të investuar. Vënia në përdorim për shfrytëzimin e këtyre minierave do të ndikonte ndjeshëm edhe në punësimin e banorëve të komunës dhe rritjes së mirëqënies. Një tjetër burim janë edhe mineralet shkëmbore, e cila ka gjetur një përdorim të gjerë në sektorin e ndërtimit si; rrugë, ura, objekte banimi etj

Peshkimi dhe akuakultura

Peshkimi në liqenin e Pogradecit është një burim i rëndësishëm të ardhurash për popullsinë që jeton në zonën e mbrojtur.

Foto Çërravë

c. Skicat dhe planimetritë e objekteve të projektit dhe strukturave të projektit

Ky projekt nuk kërkon ndërtim të strukturave me themele. Objekte në shërbim të aktivitetit janë:

-Objekti i shërbimit si zyrat, të shërbimit të punonjësve si banje, garderober, dhoma të ndihmes së shpejte, ky objekt është kontoniere me sanduic të mobiluar, të vendosur në bazamente të ngritura nga toke trare me lartësi mbi 40cm. Nga ana e shoqërisë do të përdoren objektet ekzistuese që janë përdorur gjatë shfrytëzimit të sipërfaqes ekzistuese.

e. Infrastruktura e nevojshme për lidhjen me rrjetin elektrik, furnizimin me ujë, shkarkimet e ujerave të ndotura dhe mbetjeve si dhe informacion për rruget ekzistuese të aksesit apo nevojën për hapje të rrugëve të reja

Energjia për ndriçim merret nga linja e fshatit që kalon në afërsi të objektit, në bazë të kontratës së lidhur.

Furnizimi me ujë i objektit të karrierës është realizuar me anën e depozitës me ujë, të cilin subjekti tashmë e ka gjendje nga leja ekzistuese.

Shkarkimet e ujerave

Në procese teknologjike të shfrytëzimit të gurit gelqeror me kariere nuk do të përdoret uji. Aktiviteti do të prodhojë gur gelqeror i nevojshëm për industrinë e ndërtimit. Në ditë me rreshje në kariere nuk punohet një nder arsyet është se guri gelqeror me prezencë uji e varferon atë. Uji do të përdoret për lagjen e territorit për paksimin e pluhurave gjatë procesit të nxjerrjes së gurit gelqeror dhe do të sigurohet përmes depozitave nga shoqëria.

Ujërë të shiut do të sitemohen përmes kanaleve perimetrike dhe do të bashkohen për shpërndarje në zonë me rrjedhje natyrore.

Rruget ekzistuese të aksesit apo nevoja për hapje të rrugëve të reja

Karriera gjendet në krah të rrugës automobilistike Çërravë-Peshkëpi, duke qenë se objekti është shfrytëzuar dhe me parë nga shoqëria nuk është e nevojshme hapja e rrugëve hyrëse për në kariere sepse do të përdoren ekzistueset.

f. Programi për ndërtimin, kohezgjatjen e ndërtimit, kohezgjatja e planifikuar e funksionimit të projektit, kohën e mundshme të perfundimit të funksionimit të projektit dhe faza e planifikuar për rehabilitimin e sipërfaqes pas mbarimit të funksionimit të projektit.

Përcaktimi i sheshit të depozitimit të sterilizimit. Llogaritja e kapacitetit të depozitës

Sasia e sterilizimit, që do të dalë nga shfrytëzimi, parashikohet të jetë jo e madhe krahasuar me prodhimin. Kjo për dy arsye:

NAVIA shpk

- Mbulesa mbi gelqeroret eshte e vogel
 - Materiali qe do te prodhohet gjate shfrytezimit dhe hapjes se rrugeve te brendshme, do te spostohet ne sheshet provizore te sterilitetit dhe mandej ne hapësirën e shfrytezimit. Steril parashikohet pjesa e sipërme mbi pakove te gelqeroreve dhe ajo qe eshte midis pakove te gelqeroreve si nderfutje.
- Mbeshtetur sa me siper, sheshi per depozitim e sterileve eshte brenda siperfaqes se kerkuar per shfrytezim te lejes minerare dhe me perfundimin e tij, do te sistemohet brenda karrieres.

Projekti mbylljes dhe i rehabilitimit te karrieres dhe fazat e zhvillimit.

Mirembajtja e shesheve te shkalleve dhe hapja e rrugeve automobilistike dytesore midis shesheve te shkalleve

Me perfundimin e shfrytezimit te cdo shaklle ne cdo horizont do te lihet sheshi i sigurimit me gjeresi 4m. Me projekt eshte parashikuar qe keto sheshe te lidhen me rruge automobilistike e cila do te sherbeje per te levizur lirshem punonjesit e komunitetit, kafshet shtepiake, kafshet e egra dhe per te kryer te gjitha punimet e nevojshme te rehabilitimit te zones se shfrytezuar mbjelljen e pemeve dhe gjelberimin e saj, si dhe mbushja me dhera humusore transporte te fidanave etj.

Ndertimi kunetave ne pjesen e sipërme te skarpates se shkalleve

Meqenese zona ku kryhet aktiviteti perbehet nga depozitime gure gelqerori te cilat ne periudha me rreshje humbin qendrushmerine, me projekt ne pjesen e sipërme te skarpateve te shkalles te shfrytezimit do te ndertohet kunete ne gjith gjatesine e skarpates. Ujerat e grumbulluar ne kunet do te mbroje skarpaten e shkalles dhe do ta percjelle ujin deri tek kolektori i grumbullimit te ujerave atmosferike.

Hapja e kanaleve per dranazhim

Ne fundin e skarpates se cdo sheshi shaklle hapen kanale me permasa 60 cm x50cm x 20cm dhe pjerresi 5 % nga te dy krahet e sheshit per kullimin e ujerave dhe rreshjeve atmosferike te cilat do te drenohen poshte kontureve te karrieres, fenomen qe shmang grumbullimin e ujit ne sheshin e shkalles, mbron nga erozioni sheshin e sigurimit dhe te gjith karrieren. Gjithashtu pjerresia e sheshit te sigurise se shkalles duhet ti jepet pjerresi ne drejtim te kanalit

Mbulimi me dhera humusore i siperfaqeve te shesheve te shkalleve

Duke qene se sheshet e shkalleve jane ne depozitime gure gelqerori ku bimesia nuk zhvillohet, per te krijuar kushte optimale per druret dhe bimesine qe do te mbillet e gjith siperfaqja e shesheve te shkalleve do te mbushet me nje trashesi dheu vegjetal (Humusor) prej 0.3 m.

-Masat rehabilituese

- Punimet qe do te kryen per rehabilitimin e zones se shfrytezuar
- Punime inxhinierike
 - Punime biologjike

-Punime inxhinierike

-Hapja dhe mirembajtja e rrugeve automobilistike per hyrje ne sheshin e sigurise se shkalleve
-Hapja e kunetave dhe kanaleve per drenazhim dhe disiplinimin e ujerave te rreshjeve atmosferike

-Punime biologjike

-Mbushja me dhëra humusore me trashësi 30cm të shesheve të shkalleve dhe përgatitja e tokës për mbjellje me bimesi.
-Mbjellja e bimesise që rritet në zonë
-Sherbimet profilaktike në sipërfaqet e rehabilituara.

g. menytrat dhe metodat që do të përdoren për ndërtimin e objekteve të projektit

1-Trasea e rruges është ndërtuar në teritorin e lejes minerare.
2-Objekti i shërbimit me konstruksion sanduici do të përdoren ekzistuesit
3-Furnizimi me energji elektrike i objektit bëhet nga linja që furnizon fshatin në baze të kontratës së lidhur

h. lëndet e para që do të përdoren për ndërtimin dhe menyrën e sigurimit të tyre (materiale ndërtimi, ujë dhe energji)

Për ndërtimin e rruges së hapjes së karrierës, ndërtimin e linjes elektrike dhe shfrytëzimit të gurit gëlqeror në karriere do të përdoren makinerit, si: eskavator me zinxhira, kamione transporti me motora dizel që punojnë me karburant (Dizel).
Karburanti do të furnizohet nga subjekte të licencuara për import, ruajtje dhe tregtim të karburanteve në republikën e Shqipërisë. Ndërsa për mbrojtjen nga pluhuri, për nevojën veti dhe nga punonjësit, mbrojtjen nga zjarri dhe shërbime të tjera do të përdoret ujë. Ujë do të sigurohet me rezervuar që do të furnizohet me autobot.
Lëndet e para ndihmese që do të përdoren në karriere janë:
- Naftë dhe Vajra lubrifikant
-Ujë do të sigurohet me depozite nga shoqëria
-Energjia elektrike për ndricim në karrierën do të sigurohet nga linja e fshatit në baze të kontratës që do të lidhet

j. informacion lidhur me alternativat e marra në konsideratë

persa i takon përzgjedhjes së vendodhjes së projektit dhe teknologjisë që do të përdoret

Shoqëria NAVIA shpk ushtron aktivitetin e shfrytëzimit të objektit “Çërravë” të gurit gëlqeror që prej vitit 2004, ndaj nuk është marrë në konsideratë vendodhje tjetër për zhvillimin e aktivitetit. Pasi ka aplikuar për shtyrje afati të Lejes së shfrytëzimit nr.768 datë 16.06.2004 është pajisur me Leje shfrytëzimi nr.768/1 datë 17.06.2015. Shoqëria disponon Leje Mjedisi nr.prot 37 datë 19/02/2004 Nr. Vendimi 2 për zhvillimin e aktivitetit Karriere për shfrytëzim të gurit gëlqeror në objektin “Çërravë”, me koordinata si më poshtë:

Permbledhje Joteknike e VNM

NAVIA shpk

Pika	X	Y
1	4525502	4477800
2	4525523	4477920
3	4525500	4477996
4	4525390	4477941
5	4525360	4477867
6	4525388	4477818
7	4525429	4477802

Siperfaqja e shfrytezimit eshte 0.022 km²

Teknologjia qe do te perdoret per shfrytezimin e gurit gelqeror do te jete bashkekohore , mjetet do ti nenshtrohen kontrollove teknike te here pas hershme ne menyre qe te evitohen aksidentet ne pune.

k. Perdorimin e lendeve te para gjate funksionimit, perfshire sasite e ujit te nevojshme , energjise, lendeve djegese dhe menyren e sigurimit te tyre

Ky aktivitet eshte aktivitet shfrytezimi i cili konsiston ne nxjerrjen e gurit gelqeror pra nuk perdor lende te para por siguron lende te pare per industrine e ndertimit. Uji perdoret vetem ne rastet per lagjen e territorit ne menyre qe te mos kete krijim te pluhurave gjate veprimtarise sidomos ne kohe te thate dhe me ere, kjo sasi uji sigurohet permes depozitave te ujit qe shoqeria siguron per kete qellim. Lendet djegese qe perdorin mjetet e transportit sigurohet ne pikat e furnizimit me karburant.

Lendet e para ndihmese te konsumuara per prodhim gure gelqerori te projektuar jane:

- Nafta 1.2 litra/m³
- Vajrat lubrifikante 0.065 litra/m³
- Uje 50m³ per te lagur nje siperfaqe 5000m²
- Energjia elektrike per ndricim ne karien = 5kw

l. Aktivitete te tjera qe mund te nevojiten per zbatimin e projektit , si ndertim i kampeve apo rezidencave etj.

Zhvillimi i projektit nuk kerkon ndertimin e kampeve per qendrimin e punetoreve gjate kohes se shfrytezimit sepse numri i te punesuarve nuk eshte aq i madh sa per te ndertuar keto kampe per fjetje apo mensa sherbimi dhe gjithashtu te punesuarit jane nga zona perreth vendburimit qe do te shfrytezohet dhe punojne vetem me nje nderese ne dite.

NAVIA shpk

Vepra inxhinierike qe do te ndertohen ose zgjerohen per shfrytezimin e gurit gelqerore nuk do te kete. Teknologjia e shfrytezimit te gurit gelqerore eshte e thjeshte konsiston ne nxjerrjen e blloqeve te tyre, ngarkimin dhe transportin drejt destinacionit te kerkuar. Shfrytezimi do te behet ne siperfaqe me kariere.

**m. Informacion per lejet dhe licensat e nevojshme per projektin te kerkuara
nga legjislacioni ne fuqi si dhe institucionet kompetente per lejimin/licensimin e projektit**

Pasi eshte miratuar nga MEI shtyrja e afatit te lejes se shfrytezimit dhe eshte marr Akt Miratimi i Lejes Minerare nr.768/1 date 17.06.2015 , shoqeria duhet te pajiset dhe me leje mjedisi.

3. NJE PERSHKRIM I ANALIZES TE PAKTEN E DY ALTERNATIVAVE PER ZBATIMIN E PROJEKTIT

Theksojme per organet vendim marrese, se mundesia e alternativave te marra ne konsiderat per perzgjedhjen e vendodhjes se projektit nga subjektet minerare ne teresi jane ne nivelin zero per keto arsye:

- Zona minerare dhe objekti percaktohet nga MEI me propozim te AKBN dhe shpallet ne planin tre vjecar dhe nji vjecar te Ministrise.
- Investitoret qe kryejne aktivitate minerare jane para nje fakti te kryer per pjesmarrje ne tender te zonave minerare te shpallura per konkurim.

Duke qen se shoqeria ka shfrytezuar kete vendburim ne baze te Lejes Minerare qe ka disponuar me nr. 768 date 16.06.2004 , ka kerkuar shtyrjen e afatit te shfrytezimit dhe eshte miratuar Leja Minerare nr. 768/1 date 17.06.2015 per shfrytezimin e gurit gelqeror.

Teknologjia qe do perdoret per shfrytezimin e gurit gelqerore eshte e thjeshte.

Ngarkimi prodhimit ne sheshin e shkalleve te shfrytezimit do te behet me eskavato me zinxhira, me kapacitet kove 2m³

Transporti prodhimit deri ne destinacion do te behet me atomjete vetshkarkuese 16m³.

4. NJE PERSHKRIM TE GJENDJES DHE VLERAVE EKZISTUESE TE MJEDISIT QE MUND TE NDIKOHEN NGA ZBATIMI I PROJEKTIT TE PROPOZUAR

4.1 Pershkrim te karakteristikave fizike te zones se projektit

Njesia Administrative **Çerrave** , Bashkia Pogradec, Qarku Korçë. Shtrihet në jugilindje të Republikës së Shqipërisë ka siperfaqe fushore (64 %) dhe kodrinore (36 %). Lartësia mbi nivelin e detit varion nga pjesa Veriore, Jugore, Perëndimore prej 900 m dhe pjesa Lindore prej 1800 m (Mali i thatë). Në rrugë automobilistike ndodhet 30 km në largësi nga Qarku i Korçës dhe 8 km në largësi nga qyteti Pogradecit.

Permbledhje Joteknike e VNM

NAVIA shpk

- pershkrim i faktoreve klimatike

Klima ne rajonin e Pogradecit eshte e tipit kontinental lokal, me nje temperature mesatare vjetore prej 11°C . Temperaturat mesatare mujore arrijne rreth afersisht 21 °C ne Korrik dhe Gusht, ku maksimumi arrin ne gusht me 34.4 °C. Temperatura mesatare me e ulet eshte gjate Janarit rreth 1.5 °C, me nje minimum prej -17°C.

Reshjet jane nje prej faktoreve kryesore qe influencojne regjimin klimaterik te zones. Reshjet e shiut variojne gjate vitit dhe luajne nje rol te rëndesishem ne balancen e ujit te liqenit dhe pellgut te tij ujembledhes. Niveli me i larte i reshjeve normalisht shenohet ne Nentor- Janar dhe ne pranveren e vone, zakonisht ne Maj. Reshjet arrijne nivelin me te ulet gjate Korrikut dhe Gushtit . Reshjet mesatare te shiut ne vit ne basenin e liqenit shkojne afersisht 759 mm.

Era me e shpeshte eshte ajo qe fryn nga veriu, sidomos ne vjeshte dhe ne dimer. Ererat qe fryjne nga jugu dhe juglindja dominojne gjate pranveres dhe veres. Ererat e juglindjes dhe lindjes jane te konsiderueshme . Periudhat e qeta dhe me ere ndryshojne gjate dites , vecanerisht ne vere. Mengjeset karakterisohen nga luhatjet mes ererave qe fryjne nga veriu dhe periudhave te qeta. Kushtet e motit ndryshojne mjaft pasditeve, kur fillojne ererat e jugut dhe juglindjes. Shpejtesia mesatare e eres ne rajon eshte relativisht e ulet 3. m/sek.

- pershkrim i sizmicitetit i zones se projektit

Studimet sizmoteknike kane te bejne me te dhenat per termetet , ato lidhin sizmicitetin me shkeputjet aktive. Kushtet e vendosjes strukturore dhe tektonike te ndodhjes se termeteve jane perftuar kryesisht nga analiza pergjithesuese e te dhenave nga gjeologjia, gjeofizika dhe dukurite sizmologjike. Dihet se aktiviteti i sotem termetor lidhet ngusht me strukturen e sotme gjeologjike, me strukturen neotektonike te vendit tone. Eshte tashme e mirenjohur dhe e pranuar nga shumica e studiusve se shkeputjet tektonike jane burimet e clirimit te energjise sizmike. Termeti ndodh atje dhe ateherë ku edhe sforcimet e lindura deformimet tektonike , tejkalojne kufirin e fortesise se lendes pergjate ketyre shkeputjeve.

Zona Korce-Oher eshte nje zone e brendshme qe permban strukturat Pliocen-Kuartenare, grabenin e Oherit dhe gjysem grabenet Korce-Erseke , te cilat kane ne pergjithesi shtrirje V. Gjate saj jane rregjistruar termete nga me te fuqishmit si ne 18 shkurt 1911 Ms=6.7 , 26 Maj 1960 Ms= 6.4 .

- Pershkrim i gjeologjise dhe tokes ne zonen e projektit

Zona e Pogradecit është e pasur sidomos sa u përket formacioneve gjeologjike. Në këtë zonë janë të pranishme pothuajse të gjitha llojet e formacioneve shkëmbore si:

a) karbonate, b) magmatike dhe c) poroze,

NAVIA shpk

1- Formacionet e karbonateve përfaqësohen nga gurët qëlqerorë dhe dolomitet, të cilat janë të pasura me faunën e çdo epoke . Formacionet e flihit janë të pranishme në këtë zonë, por jo të shpërndara gjerësisht. Së bashku, karbonatet janë të pranishme në formacione të tjera si shiste argjilore, konglomerate, gurë qëlqerorë silicorë dhe argjilë. Këto formacione mbulohen nga një shtresë bimësie që arrin nga 0.2-0.5m në disa metra në vendet ku këtë e lejon ndërtimi gjeomorfologjik. Shpërndarja e tyre në zonë nuk është uniforme.

2- Formacionet magmatike përfaqësohen kryesisht nga shkëmbinjtë ofiolite dhe vullkano-sedimanetare. Ato zënë një sipërfaqe të konsiderueshme të zonës. Trashësia e shtresave tokësore të bimësisë mbi këto formacione është zakonisht nga 0.5-1.5m për shkak të mungesës së pyjeve dhe pjerrësisë së madhe të shpateve. Shpërndarja e tyre në zonë nuk është uniforme.

3- Formacionet poroze (Kuaternari-K). Këto formacione përfaqësohen kryesisht nga sedimentet aluviale-proluviale të liqenit, si rëra, zhavorri, llumi dhe sedimentimet fluvio-glaciale si rëra, zhavorri dhe llum. Ato janë të shpërndara në të gjithë zonën në formën e aluvioneve, proluvioneve dhe deluvioneve. Trashësia e tyre në qendër të zonës arrin në 50-60m.

Liqeni i Pogradecit është formuar rreth 2-3 milionë vjet më parë dhe është një prej liqeneve më të vjetër në botë. Liqeni ka origjinë tektonike, i përket periudhës gjeologjike terciare si pak liqene të tjerë në botë. Vetë liqeni i Ohrit është i formuar mbi një strukturë me orientim meridianor dhe shtyrje horizontale përgjatë lidhjes kryesore ndarëse tektonike: Bilisht – Korçë – Dibër. Forcat tektonike kanë formuar një pjesë të konsiderueshme të terrenit të pellgut ujëmbledhës të liqenit të Pogradecit.

Struktura e shtratit shkëmbor të zonës së pellgut ujëmbledhës përfshin shkëmbinj të llojeve, përbërjeve dhe moshave të ndryshme, kryesisht shkëmbinj metamorfik paleozoik dhe magmatik. Përbërjet mezoike datojnë qysh në Triasik dhe kanë dy lloj faqesh: sedimente konglomerate karstike, rërë, argjilë dhe sedimente karbonatike si gurë rrasash, depozita qymyri, gur qëlqeror dhe dolomite, duke krijuar rrugë kalimi për ujin nëntokësor mes pjesëve të konsiderueshme të Malit të Thatë.

Sedimentet cenozoike përbëhen nga shtresa të Pliocenit dhe Kuaternarit. Sedimentet e Pliocenit gjenden në pjesën veriore dhe perëndimore të Luginës së Prespës.

- Përshkrim i ujerave sipërfaqesore dhe nëntokësore në zonën e projektit

Liqeni i Pogradecit është një prej zonave turistike me të rëndësishme në Shqipëri. Liqeni kufizohet në lindje nga Mali i Thatë dhe në perëndim nga mali i Mokres në pjesën Shqiptare. Malet që rrethojnë basenin liqenor kanë një lartësi përafërsisht mbi 2000 m. Malet me lartësi mesatare nën 2000 m mbi nivelin e detit janë Pelisteri, Galicica, Stogovo, Karaosman, Jblanica, Ilinska, Plakenska dhe malet Bigla.

NAVIA shpk

Kufijte e zones se mbrojtur ndodhen te gjitha ne rrethin e Pogradecit dhe perfshijne kater komuna, Hudenisht, Cerrave, Bucimas dhe Trebinje, qyteti i vogel i Pogradecit.

Liqeni i Pogradecit ka vlera te larta te biodeversitetit . Liqeni njihet per pranine e specieve te rralla dhe nje numer te madh speciesh endemike. Liqeni ka gjithashtu vlera te medha kombetare dhe nderkombetare per shkak te trashegimise kulturore specifike qe ka zona.

Liqeni i Pogradecit është liqeni tektonik më i thellë në Ballkan (289 m, liqeni i 7-të më i thellë në Evropë). Ai ka një sipërfaqe prej 358.2 km² dhe vetëm 109 km² i përkasin Shqipërisë. Liqeni ndodhet 695 m mbi nivelin e detit.

Bregu i Liqenit të Pogradecit/Ohrit është 87.5km i gjatë, nga të cilat 56 km i përkasin Maqedonisë dhe 31.5km Shqipërisë. Vetë liqeni ka një gjatësi maksimale prej rreth 30km dhe një gjerësi që varion nga 11.2 km në 14.5km. Thellësia maksimale është 289 m, kurse thellësia mesatare 164 m.

Niveli i ujit të liqenit të Pogradecit ka rënë gradualisht me kalimin e kohës. Kjo duket edhe në tarracat përgjatë bregut të liqenit. Në breg dallohen 2-3 tarraca dhe ndoshta 5 në një pjesë të bregut të liqenit, të cilat tregojnë nivelet e mëparshme të liqenit. Në pjesën veriore të liqenit në Maqedoni, është një tarracë nën sipërfaqen e liqenit. Tarracat përgjatë buzëve të liqenit përfaqësojnë disa nga fushat më produktive për bujqësinë (Bucimas, Lin, Struga, Ohër). Ishujt e hershëm të Linit dhe Ohrit tashmë janë shndërruar në gadishuj. Fusha e Linit mbart gjurmë të dukshme të origjinës së saj liqenore (sipërfaqet e lagështa dhe ngjyra e zezë e aluviumit).

Burimet e Shën Naumit ndodhen në bregun lindor të liqenit, afër kufirit Shqiptaro-Maqedonas. Uji i burimit vjen nga vargmali i Galicicës, si nga reshjet, ashtu edhe nga ujërat e liqenit të Prespës. Hulumtimet e prurjeve të burimeve janë bërë që në vitet 1949/50 në stacionin hidrik ku niveli i ujit monitorohet në mënyrë konstante. Gjatë vitit bëhen edhe matje direkte të rastit të prurjeve të ujit. Këto matje tregojnë se prurja nga burimet e Shën Naumit variojnë nga 4.0 në 12.0 m³/s, me një prurje mesatare $Q=7.50\text{m}^3/\text{s}$. Prurja maksimale arrihet në periudhën midis Majit dhe Qershorit, kurse prurja minimale ndodh në fund të vjeshtës dhe gjatë periudhës së thatë, ose në periudhën midis Shkurtit dhe Marsit – minimumi i dimrit.

Burimet e Tushemishtit janë pjesë e burimeve nëntokësore masive të Galicicës – Malit të Thatë që derdhen në liqenin e Pogradecit/Ohrit. Matjet hidrike në burimet e Tushemishtit kanë filluar në vitin 1971. Prurjet mesatare afatgjata llogariten të jenë 2.5m³/s. Në liqenin e Pogradecit/Ohrit derdhet edhe një sasi uji përgjatë bregut të liqenit nga burimet e Shën Naumi deri në burimet e Tushemishtit (burime nënujore).

Lumi i Çërravës është lumi më i madh në anën shqiptare që rrjedh në liqenin e Pogradecit/Ohrit. Ai ndodhet në pjesën jugore të liqenit dhe rrjedh nga burime të ndryshme në zonën malore të Gurit të Kamjes, në një lartësi 1538 m mbi nivelin e detit. Përgjithësisht, rrjedha

NAVIA shpk

është e drejtuar drejt lindjes deri në fshatin Çerravë, më pas, në veri, afër fshatit Lubanishte në anën maqedonase.

Pellgu ujëmbajtës i lumit të Çerravës në Shqipëri është 87 km²; ai është 18 km i gjatë dhe me një lartësi mesatare rreth 1100 m, dhe me pjerrësi mesatare të shpateve prej 20 %. Deri tani nuk është bërë ndonjë hulumtim hidrik i këtij lumi. Ka plane për ndërtimin e një stacioni hidrik në anën shqiptare të lumit të Çerravës si pjesë e Projektit të Ruajtjes së Liqenit të Pogradecit/Ohrit. Sipas studimeve të mëparshme hidrike në rajon dhe duke përdorur morfometrike rreth zonës ujëmbledhëse, prurja mesatare përlllogaritet të jetë afërsisht 1.5 m³/s. Lumi i Çerravës përshkron fshatrat Beragozhd, Stropckë, Leshnicë, Çerravë e vazhdon deri sa del jashtë teritorit shtetëror poshtë fshatit Peshkëpi duke u derdhur në Liqenin e Ohrit disa dhjetra metra në veri të Shën Naumit.

Lumi i Pogradecit është një përrua i vogël që rrjedh përmes qytetit të Pogradecit. Zona e tij ujëmbledhëse është 10.6 km² dhe e ka origjinën nga malet rreth qytetit. Karakteristika kryesore e Lumit të Pogradecit është shpati i ngritur i shtratit të tij prej rreth 9.2%, gjë që përbën një kërcënim për qytetin e Pogradecit gjatë stuhive të mëdha. Për ta mbrojtur qytetin nga përmytjet, shtrati i lumit është bonifikuar me beton në të gjithë sektorët urbanë.

Për lumin e Pogradecit ka të dhëna hidrike për periudhën 1974-1990. Këto të dhëna tregojnë për një prurje mesatare vjetore prej 0.250 m³/s.

Edhe lumi i Verdovës është një përrua i vogël që derdhet në pjesën jugperëndimore të liqenit të Pogradecit/Ohrit. Pellgu ujëmbajtës i këtij përroi është 8.4 km², i gjatë rreth 8 km dhe me një pjerrësi të shtratit prej 4.5 %.

Në anën shqiptare ndodhen edhe disa përruj të vegjël të përkohshëm dhe burime të vogla me prurje mesatare vjetore prej deri 100 l/s (burimet e Linit).

4.2 Pershkrim i biodiversitetit ne zonen e projektit

Problemet e biodiversitetit perbejne aktualisht nder problemet me me rendesi ne rruzullin tokesor. Termi biodiversitet eshte shume kompleks dhe si i tille, zhvillimi dhe percaktimi i strategjive te pershtatshme per mbrojtjen e tij, shoqerohet me nje proces te veshtire zgjedhjesh dhe vendimmarrjesh. Biodiversiteti perben teresine e llojeve dhe ekosistemeve ne nje rajon, apo ne gjithë rruzullin tokesor. Ekosistemet jane te nje rendesie te vecante sepse ato perbejn bazat per ekzistencen e llojeve. Cenimi i tyre, si rezultat i aktiviteteve te ndryshme ekonomike shoqerore perben nje shqetesim per njerezit dhe studiuesit . Vlera e nje biodiversiteti te larte per njerezimin jepet para se gjithash nepermjet funksionit te tij si stabilizator i biosferes dhe si burim direkt i prodhimit.

- pershkrim i habitateve kryesore ne zonen e projektit

Në aspektin ekologjik, larmia biologjike, flora dhe fauna në tërësinë e saj në këto zone paraqet një pamje të një larmie përfaqësuese, pra të një rajoni gjeografik më të gjërë, mbizoterojnë zonat e zhveshura me bimesi të ulet shkurre makjet mesdhetare si mare, mersine, shqope, prall, xane,

NAVIA shpk

gjeneshter, shkoze , mrete etj, ka pak zona me dushke dhe mungojne pyjet e larta, gjithashtu dhe fauna e zones eshte e varfer

Fitocenozat e bimesise barishtore shume te larmishme nga perberja e llojeve, gjenden ne te gjitha zonat fitokilmatike te Shqiperise. megjithese fitocenozat barishtore nga ana e fizionomise ne pergjithesi duken relativisht te peraferta, ato ndryshojne midis tyre nga perberja flojistike ne varesi te faktoreve ekologjike. Me perjashtime te pakta, gati ne te gjitha fitocenozat dhe bashkeshoqerimet barishtore gjenden perfaqesues te familjes graminore (Graminaceae).

- pershkrim i faunes ne secilin habitat dhe statusit te ruajtjes kombetar dhe nderkombetar te tyre
Duke analizuar komponentet e vecante te natyres shqiptare (ndertimin gjeologjik, relieving, klimen, bimesine etj) eshte theksuar origjinaliteti dhe shumellojshmeria e tyre. Ketij rregulli te pergjithshem I nenshtrohet edhe bota e kfasheve te egra, e cila eshte e shumellojshme dhe ne disa raste oridgjinale dhe endemike. Nder elementet e mjedisit natyror rendesi te vecante per rritjen e perhapjen gjeografike te kafsheve te egra kane klima, bimesia, pasurite ujore, relieve etj.

Ne tresine e tyre pasurite e medha ujore te Shqiperise , krijojne kushte te volitshme jetesore per kafshet ne cdo zone gjeografike, ne cdo lartesi dhe ne cdo stine te vitit.

Fauna tokesore

Ne kete grup te madhe te faunes hyjne kafshet gjitare te tokes (mishngrenese dhe barnngrenese) , shpezet, zvarraniket, amfibet , insektet etj

Te gjitha kafshet tokesore te vendit tone jane pothuajse te njejta ose te ngjashme me ato te krejt mesdheut , por sidomos me ato te Mesdheut europian. Ky unitet faunistik lidhet me faktin qe gjithë Mesdheu formon nje njesi me vete faunistike ne kuadrin e zones Paleoarktike, e cila nga ana e vet ben pjese ne nje njesi me te madhe faunistike, ne treven Holarktike. Ne pergjithesi fauna e Mesdheut nuk dallon per forma te shumta endemike, por ajo permendet per numrin e madh te perfaqesuesve te disa llojeve te kiroptereve, butakeve, zvarranikeve, te disa insekteve etj. Fauna tokesore e vendit tone me gjithë demtimet eshte ende e pasur. Ajo ka perfaqesuesit e vet ne te gjitha krahinat e zonat gjeografike te vendit dhe ne te gjitha lartesi , ku formohen biocenoza te caktuara.

- pershkrim i zonave te mbrojtura prane vendit ku propozohet te zbatohet projekti perfshi edhe monumentet natyrore te mbrojtura me ligj.

Lidhja e objektit me rruge ekzistuese dhe ushtrimi i aktivitetit nuk prek zonat turistike dhe zonat e mbrojtura, sepse ne afersi nuk ka zona te mbrojtura me status te vecante. Eshte per t'u theksuar se nuk ka asnje veper arti te ndertuar nga njeriu.

4.3 Pershkrim i cilesise se mjedisit dhe ndikimeve ekzistuese

- cilesia e ajrit ne zonen e studiuar per hartimin e raportit te thelluar te VNM-se

Persa i perket cilesise se ajrit ne zone ai konsiderohet me parametra brenda normave duke qen se ndodhet larg zonave te banuara dhe nuk eshte i ndotur nga veprimtarite e industrise. Edhe zhvillimi i aktivitetit nuk do te shkaktoj ndotje te ajrit sepse nuk do te kete emetime te gazeve ndotes.

- niveli i zhurmave ne zonen e studiuar per hartimin e raportit te thelluar te VNM-se

Ne afersi te projektit nuk ka veprimtari te cilat te shkaktojne zhurma mbi nivele te lejuara.

- Administrimi i mbetjeve ne zonen ku propozohet projekti

Administrimi i mbetjeve urbane në vendin tonë është i decentralizuar. Në pjesën më të madhe të qyteteve shërbimet e mbledhjes dhe transportimit të mbetjeve kryhet nga kompani privatë të menaxhimit të mbetjeve, të cilat janë të kontraktuara nga bashkitë. Në shumicën e bashkive të vendit, tarifa për menaxhimin e mbetjeve përfshin grumbullimin dhe transportimin e mbetjeve deri në venddepozitim. Zonat rurale në vendin tonë nuk janë të mbuluara akoma nga shërbimet e menaxhimit të mbetjeve. Pjesa më e madhe e mbetjeve të këtyre zonave depozitohen nëpër lumenj ose në anë të rrugëve të cilat pastrohen nga Ujërat dhe në këtë mënyrë zhvendosen në një pjesë tjetër toke dhe në fund në rrjedhjet ujore.

Ne zonen ku do te zhvillohet projekti nuk ka prodhim mbetjesh te demshme sepse nuk eshte nje zone e zhvilluar industriale. Mbetjet qe krijohen jane mbetje urbane nga aktiviteti i perditshem i banoreve te fshatit te cilat administrohen nga NJA Cerrave.

4.4 Pershkrim i karakteristikave sociale te zones ku propozohet projekti

- Njesia e qeverisjes vendore qe administron zonen ku zbatohet projekti

Zona ku do te zhvillohet aktiviteti ndodhet nene juridiksionin e NJA Cerrave, Bashkia Pogradec.

- popullsia dhe aktivitetet kryesore ekonomike te zones

NJA Çërravë ka mundësi të konsiderueshme për investime në fushën e bujqësisë në saj të tokave me strukturë të pasur me lëndë organike dhe klimës së favorshme. Për shkak të metodave akoma tradicionale të prodhimit të frutave, perimeve, mishit dhe produkteve të qumështit duke përdorur më pak shtesa artificiale, pesticide dhe kimikate pra për një cilësi bio të produkteve, kjo zonë është bërë e mirënjohur si një prodhues i nivelit rajonal dhe kombëtar. Territori i NJA Çërravë zotëron një fond toke prej 8500 ha nga e cila: -3458 ha tokë bujqësore, -2000 ha pyje dhe kullota, -3048 ha toke inproduktive, urbane, sipërfaqe ujore, rezervuar etj.

NAVIA shpk

Sistemet tradicionale vazhdojnë të jenë baza për mbajtjen e bagëtive, sidomos të dhive dhe deleve. Në kohët e sotme, racat e kafshëve janë përzier dhe përfshijnë edhe bagëti me rendiment të lartë dhe raca autentike. Prodhimi i mishit dhe qumështit është një faktor i rëndësishëm për ekonominë lokale dhe rajonale.

Zona ka një traditë të gjatë në prodhimin e shumë produkteve bujqësore dhe derivateve nga aktiviteti blegtoral. Prodhimet bujqësore parësore përfshijnë frutat (drurë frutorë dhe vreshta), grurin, misrin dhe perimet. Lajthitë, gjithashtu, konsiderohen si një burim. Në zonë praktikohet mbajtja e bletëve dhe prodhimet e mjaltit sigurojnë të ardhura për njerëzit vendas. Prodhimi tradicional i verës është gjithashtu një praktikë shumë e zakonshme.

Krahas resurseve mbitokësore të sipër përmendura nëntoka e territorit të Çërravës është e pasuruar me shtresa qymyr mbajtëse të tipit “linjiti” të cilat ndodhet në fshatin Alarup dhe fshatin Pretushë. Cilësia dhe sasia e këtij minerali është veçanërisht e lartë. Para viteve 1990 minierat e mineralit të qymyri që ndodheshin në fshatin Alarup dhe Pretushë plotësonin nevoja të industrisë për lëndë djegëse të vendit tonë, si dhe eksportohej në vende të huaja. Mbas këtyre viteve shfrytëzimi i këtyre minierave është pezulluar si rezultat i mosqasjes së investitorëve për të investuar. Vënia në përdorim për shfrytëzimin e këtyre minierave do të ndikonte ndjeshëm edhe në punësimin e banorëve të komunës dhe rritjes së mirëqënies. Një tjetër burim janë edhe mineralet shkëmbore, e cila ka gjetur një përdorim të gjerë në sektorin e ndërtimit si; rrugë, ura, objekte banimi etj

Peshkimi dhe akuakultura

Peshkimi në liqenin e Pogradecit është një burim i rëndësishëm të ardhurash për popullsinë që jeton në zonën e mbrojtur.

- përdorimi i tokës në zonën e projektit

Zhvillimi i projektit do të zhvillohet vetëm brenda zonës së miratuar. Projekti nuk do të kërkojë tokë shtesë për zhvillimin e tij.

- Vlerat dhe objektet monumentale dhe arkeologjike në afërsi të zonës së projektit

Lidhja e objektit me rrugë ekzistuese dhe ushtrimi i aktivitetit të shfrytëzimit nuk prek zonat turistike dhe zonat e mbrojtura, sepse në objektin e projektuar dhe për rreth nuk ka zona të mbrojtura me status të veçantë.

5. NJE PERSHKRIM I NDIKIMEVE NEGATIVE TË RËNDËSISHME TË PROJEKTIT TË PROPOZUAR MBI MJEDISIN KU PËRFSHIHEN

5.1 Ndikimet negative në mjedis

- ndikimet negative në karakteristikat fizike të zonës së projektit

NAVIA shpk

Siperfaqja ne te cilen do te behet shfrytezimi nuk duket nga qendrat e medha te banuara , me perjashtim te rasteve te kalimtareve qe udhetojne ne rrugen prane.

Duhet theksuar se siperfaqja qe do te shfrytezohet eshte kurrizore kodre . Aktiviteti shfrytezimit me kariere prek perkohesisht peizazhin ekzistues dhe topografine e saj per gjate kryerjes se aktivitetit .

Me masat qe do merren per rehabilitimin e saj, gjelberimin me bime qe rriten ne zone, gjate shfrytezimit dhe ne mbyllje te aktivitetit , peizazhi dhe topografia e zones do te permiresohet dukshem do te krijohet nje ambjent panoramik i kendshem per syrin e njeriut dhe clodhes.

Dëmtimi i vegjetacionit bimor, sidomos gjatë shfrytezimit te shkalleve është faktor negativ.

Shfrytezimi gurit gelqerore do te behet me kariere nga larte poshte me lartesi shkalle shfrytezimi 10m, dhe gjeresi sheshi shkalle ne mbyllje te aktivitetit 4 m qe do te pyllezohet.

- ndikimet negative ne habitatet dhe biodiversitetin e zones se projektit

Siperfaqja ne te cilen do te behet shfrytezimi nuk duket nga qendrat e medha te banuara , me perjashtim te rasteve te kalimtareve qe udhetojne ne rrugen prane. Objekti i kerkuar ndodhet ne fshatin Cerrave ne krah te rruges Cerrave-Peshkepi. Ajo eshte rruge ne gjendje te mire, e shtruar. Kjo rruge i jep objektit mundesine e lidhjes me rrugen Korçë-Pogradec dhe me fshatrat e tjere te zones perreth objektit.

Duhet theksuar se siperfaqja qe do te shfrytezohet eshte kodrinore-malore. Aktiviteti shfrytezimit me kariere prek perkohesisht peizazhin ekzistues dhe topografine e saj per gjate kryerjes se aktivitetit .

Me masat qe do merren per rehabilitimin e saj, gjelberimin me bime qe rriten ne zone, gjate shfrytezimit dhe ne mbyllje te aktivitetit , peizazhi dhe topografia e zones do te permiresohet dukshem do te krijohet nje ambjent panoramik i kendshem per syrin e njeriut dhe shlodhes.

Dëmtimi i vegjetacionit bimor, sidomos gjatë hapjes se karieres dhe shfrytezimit te shkalleve është faktor negativ.

Zona qe do te shfrytezohet nuk ka bimesi te larte eshte plotesisht e zhveshur dhe ne vende shume te vogla e mbuluar me bush dhe driza ku lartesia nuk i kalon 0.5m dhe ne vende te vecanta eshte shfaqje shkembore.

Nga ky aktivitet nuk demtohet flora dhe fauna e rrezikuar e percaktuar ne VKM nr. 804. dt. 4.12.2003 dhe e listuar ne urdherin e Ministrit nr. 146,dt.8.5.2007 Nga subjekti ne zbatim te projektit do te merren masa qe zona ne shfrytezim te jete gjithmone e kufizuar dhe te rehabilitohet duke u pyllezuar. Ndersa per te menjeluar errozionin nga ujerat e rreshjeve atmosferike ne skarpaten e siperme te shkalleve do te ndertohen kanale dhe kuneta qe ujerat te

NAVIA shpk

drejtohen ne zona qe nuk demtojne token, gjithashtu sheshet e shkalleve te karieres do te hapen me pjerrresi nga skarpata e shkalles qe ujerat te rrjedhin ne drejtimin e duhur.

Zona e kerkuar per shfrytezim nuk përfaqëson zone me rëndësi të veçantë dhe për këtë arsye nuk është parashikuar sipas Strategjisë për “Ruajtjen e Biodiversitetit dhe Planit të Veprimit si Zonë e Mundëshme” për tu shpallur “Peizazh i mbrojtur”.

- Shkarkimet ne mjedis dhe prodhimi i mbetjeve

Zhvillimi i aktivitetit nuk ka shkarkime ndotese ne toke, ne vendet e caktuara ne projekt (depozitat e sterileve) parashikohet depozitimi i materialit te paperdorshem dhe perpunimi i tij me toke vegjetale per te mundesuar mbjelljen e bimeve dhe pemeve karakteristike te zones gjate fazes se rehabilitimit. Dherat e depozituara ne damba nuk permbajne elemente kimik ndotes per token, do te perpunohen me dhera te pasuruara me humuse, do te transportohen dhe shperndahen ne sheshet e shkalleve me trashesi mbi 20 cm dhe do te pyllezohen me bime qe rriten ne zone per gjelberimin e saj. Gjithashtu mbetjet e krijuara ne kariere nga veprimtaria humane e punonjesve ose nga proceset e punes do te trasportohen ne sheshin e depozitimit te miratuar nga pushteti vendor ose ne territorin e karieres dhe do te riciklohen ne mbyllje te aktivitetit per rehabilitimin e karieres.

- ndikimet negative shtese (kumulative) ne cilesine e mjedisit ne zonen e projektit dhe burimet natyrore si mineralet, pyje, burimet ujore.

Gjate fazes normale te operimit te projektit nuk do te kete emetime te gazeve, lengjeve, mbetjeve toksike, helme te ndryshme dhe substanca te tjera te demshme, te cilat mund te ndikojne negativisht ne shendetin e punonjesve, banoreve dhe mjedisin perreth, floren dhe faunen e zones, burimet ujore. Shfrytezimi gurit gelqeror me kariere eshte nje proces i thjeshte pune me prerje te blloqeve, ngarkim te prodhimit me eskavator dhe transport me kamione. Meqenese nuk do te perdoren ne procesin e shfrytezimit lende te demshme, nuk do te kete shkarkime te lendeve kimike te demshme per mjedisin ne ajer, toke dhe uje. Siperfaqja qe do t'i nenshtrohet shfrytezimit nuk eshte toke bujqesore produktive. Ushtrimi i aktivitetit ne kete siperfaqe nuk ndikon negativisht ne cilesine dhe sasine e tokes bujqesore. Tokat bujqesore ndodhen jasht zones ku do te kryhet aktiviteti.

- ndikimet sociale te projektit te tilla si ndryshimi i perdorimit te tokes dhe shqetesimet qe mund te lindin nga ndikimet ne mjedis te projektit (si zhurmat, pluhuri, perdorimi i burimeve natyrore etj)

Ky aktivitet do te kryhet larg zonave te banuara, ne shpatin e kodres me depozitime gjeologjike te gurit gelqeror. Zbatimi projektit nuk kerkon ndryshime ne popullsi, spostime te zonave te banuara ose krijimin e zonave te reja banimi, etj. Aktiviteti i shfrytezimit te vendburimit do te behet ne nje zone te kufizuar ne krahasim me siperfaqen dhe popullsine e rajonit. Per zhvillimin e aktivitetit nuk do perdoret toke shtese vec asaj te miratuar per shfrytezim.

NAVIA shpk

Zhurmat ne fazen e ndertimit kryesisht vijne :

- nga makinerit qe do perdoren per pergatitjen e shesheve te shkalleve te shfrytezimit te karieres, nje eskavator qe do te hap shkallet e karieres.

Ndikimi nga zhurmat ne fazen funksionale te aktivitetit

Burimet e zhurmave jane ne siperfaqe. Çdo burim perhap vale zhurme. Fusha akustike qe rezulton varet nga karakteristikat e absorbimit dhe reflektimeve te te gjitha pengesave ekzistuese, ndermjet burimit dhe receptorit.

Energjia zvoglohet per gjate rruges si rezultat i absorbimit te siperfaqeve, divergjences gjeometrike dhe absorbimit atmosferik.

- ne varesi te natyres te projektit nje pershkrim i aksidenteve te mundshme me pasoja ne mjedis

Rreziqe me pasoja ne mjedis

1. Demtim habitatesh dhe fole speciesh ne zonen ku do te kryhet shfrytezimi.
2. Renien e ndonje zjarri ne ambjentin e zones se shfrytezimit.

Rreziket me pasoja ne mjedisin human dhe ekonomik

- Aksidentet e punonjesve gjate procesit teknologjik ne objekt.
- Aksidentet si pasoje e renies se zjarrit.

Probabiliteti i ndodhjes per secilin nga rastet e me siperm do te varet shume nga masat mbrojtese qe do te parashikohen dhe zbatohen. Zhvillimi i aktivitetit nuk shoqerohet me aksidente te cilat mund te sjellin pasoja te demshme ne mjedis si ndotje te ujerave nga lende te rrezikshme, emetime ne ajer nga gaze helmuese apo kontaminim te tokes. Shfrytezimi i burimit natyror per nxjerrjen e gurit gelqeror do te behet sipas projektit dhe ne sasine dhe kohen e parashikuar.

5.2 Karakteristikat e ndikimeve negative ne mjedis

- metoda e zbatuar per parashikimin e ndikimeve negative ne mjedis

Per vleresimin e ndikimeve ne mjedis te projektit u ndoqen hapat e me poshteme:

-Njohja me projektin dhe teknologjine e tij.

-Njohja me natyren e operacioneve te nevojshme ne mjedis.

-Njohja me vleren natyrore dhe mjedisore te zones dhe siperfaqes qe do te shfrytezohet.

-Njohja me infrastrukturen ekzistuese dhe nevojen per infrastrukture te re per projektin.

-Njohja me lendet e para qe do te perdoren per zbatimin e projektit.

Duke njohur teknologjine, operacionet ne terren dhe menyren e shfrytezimit te objektit u identifikuan ndikimet e mundeshme negative ne çdo receptore - perberes te mjedisit ne objekt.

Identifikimi i ndikimeve – Permes te cilit u percaktua nderveprimi mjedis-projekt i prodhimit te gurit gelqerore ne vendburim dhe u identifikuan ndikimet e mundeshme gjate kesaj faze sipas receptoreve te mjedisit.

Vleresimi i ndikimeve – Ekspertet mjedisore te fushave te ndryshme bene perpjekje per matjen e gravitetit te ndikimeve . Vleresimi i Sinjifikances ka te beje me vete rendesine e ndikimeve dhe eshte faza me e rendesishme per zbatuesit e projektit sepse argumenton çdo ndikim negativ dhe

NAVIA shpk

perafiron ate me objektivisht me teresine e bashkeveprimeve midis projektit dhe mjedisit. Kriteret e perdorur per vleresimin e rendesise se ndikimeve variojne dhe drejtohen kryesisht nga vlerat e mjedisit te ndikuar.

- shtrirja fizike dhe kohezgjatja e ndikimeve te identifikuar (Shkalla)

Shtrirja fizike- Vlereson siperfaqen apo dimesionin hapsinore te nje ndikimi te dhene ne raport me burimin qe gjeneron ate ndikim, p.sh. ndikimi ne toke nga shfrytezimi eshte nje ndikim saktesisht i percaktuar i cili mund te matet , por ne se do te ket erozion te tokes ndikimi rritet ne permasa fizike te siperfaqes se marre per studim.

- **Kohezgjatja e ndikimit** – Vlereson se sa do te zgjase nje ndikim i caktuar ne dimesionin kohe (ndikim i perhershem apo i perkoshem). Ne rastin tone shfrytezimi i gurit gelqerore eshte e perhereshme per nje periudhe qe do perkoj me afatin e lejes minerare. Ndersa te gjitha ndikimet e tjera negative ne mjedis jane te perkoshme, si shkarkimet e ujit te rreshjeve, gjelberimit , etj

-**Kthyeshmeria** –Vlereson mundesin e kthimit te mjedisit te ndikuar ne gjendjen e tij te me pareshme (aftesia per tu rehabilituar dhe regjeneruar)

-**Rendesia** – Realizon nje vleresim total te tre permasave te mesiperme dhe njekohesisht thekson vemendjen qe duhet patur per administrimin e ndikimit.

Ndikimet e parashikuara nuk kane shtrirje te madhe fizike, objekti i shfrytezimit ndodhet ne distance te konsiderueshme nga zona me e afert e banuar dhe nuk preket nga zhvillimi i ketij aktivitetit. Zhurmat qe krijohen gjate hapjes dhe shfrytezimit te shkalleve te karrieres nuk perbejn ndotje akustike. Analiza e frekuences te zhurmes te emetuar nga keto makineri dhe pajisje tregon se ato ndodhen nen mesataren e frekuences 100 – 150 Hz , e cila eshte e pranueshme nga veshi i njeriut . Koha ne te cilen do te jene te pranishme keto zhurma eshte vetem gjate dites, meqenese ne objekt do punohet vetem me nje turn. Niveli i zhurmave te ketyre mjeteve ne largesi nuk do te jete i madh dhe do te jete konform normave ne fuqi.

- lloji i ndikimeve te identifikuar (direkte dhe jodirekte)

Ndikimet e identifikuar nga zhvillimi i aktivitetit jane ndikime direkte ne mjedis.

Tabela e indentifikimit te ndikimeve te mundeshme negative ne toke.

	Ndikimi i mundshem	Sqarim
1	Derdhja pa dashje e vajrave dhe lubrifikanteve nga mjetet e punes.	Behet fjale per ndonje rast te rralle te rrjedhjes gjate difekteve dhe çarje te tubave dhe sotokartit te mjeteve motorike dhe nderrimit te vajrave ne makinerite e karrieres gjate prodhimit dhe transportit te gurit gelqeror .

Tabela e indentifikimit te ndikimeve te mundeshme negative ne ajer.

	Ndikimi i mundeshem	Sqarim
1	Shkarkimi i gazeve ne sasi minimale nga lenda djegese	Sasia e gazeve nga djegia e karburantit qe do te shkarkohet nga mjetet motorrike. Eshte standart i teknologjise se prodhimit te mjeteve dhe i karburantit.
2	Emetimi i zhurmave nga	Vlerat standart te emetimit te zhurmave sipas

Permbledhje Joteknike e VNM

NAVIA shpk

	puna e makinerive te karrieres.	teknologjise se prodhimit te makinerive, kontroll teknik te makinerive te karrieres..
--	---------------------------------	---

Tabela e indentifikimit te ndikimeve te mundeshme negative ne biodiversitet.

	Ndikimi i mundeshem	Sqarim
1	Shqetesim i mundeshem i faunes.	Ndikim i perkoshem.

- mundesia e zbutjes se ndikimeve dhe argumentimet perkatese nese per ndikime te caktuara nuk mund te zbatohen/ ndermerren masa zbutese

Per te ulur ne minimum ndikimet nga zhurmat do te merren keto masa:

- o Makinerit e shpimit, te ngarkimit dhe transportit te gurit gelqerore do te jene bashkekohore qe plotesojne standartet shteterore, te pajisura ne marmita silenciatore te pakesimit te zhurmave.
- o Per te ulur me tej ndikimin nga zhurmat puntoret detyrimisht do te perdorin paisjet e mbrojtjes ne pune “kufje”

Brenda zones karrieres vlerat e zhurmave jane gjithmone poshte normave te lejuara. Jane bere matje te nivelit te zhurmave ne disa objekte te ngjashme ku perdoren te njejtat makineri dhe del se ne distancen 10m nga makinerit zhurmat arrijne nivelin 70 dB.

Emetimet ne ajer perfaqsohen nga pluhuri qe krijohet gjate shpimit te birave per pykat zgjeruese per ndarjen e bllokut, ngarkimit, shkarkimit te gurit gelqeror, levizjes se makinerive ne territorin e karrieres ndersa ndikimi nga gazet shkaktohet nga mjetet motorrike, eskavatoret, fadromat, kamionet dhe mjetet e tjera motorrike qe levizin ne kariere.

Me projekt per mbrojtjen nga pluhuri do te merren keto masa.

Per te eliminuar pluhurin qe krijohet gjate ngarkimit te gurit gelqerore, transportit dhe levizjes se mjeteve ne shkallet e karrieres, materiali qe ngarkohet dhe sheshet e shkalleve do te lagen me uje, ndersa makinat do te mbulohen me mushama.

Per mbrojtjen nga gazet e motorreve dizel do te merren keto masa.

Mjetet motorrike do te jene bashkekohore qe plotesojne standartet shteterore.

Ato do te jene te pajisura ne marmita me katalizatore per kapjen e gazeve toksike.

Meqenese qendrat e banuara jane ne nje distance relativisht te larget nga zona e shfrytezimit, keto emetime nuk ndikojne ne to.

Gjithashtu nuk do te kete ndikim tek punonjesit e karrieres, floren dhe faunen per rreth saj.

Per zbutjen e ketyre ndikimeve mbi punonjesit e karrieres ata do te pajisen me mjete mbrojtese nga pluhuri dhe gazet.

6. NDIKIMET NE MJEDISIN NDERKUFITAR TE PROJEKTTIT (NESE KA TE TILLA)

Objekti eshte ne brendesi te territorit te vendit dhe nuk ka ndikime nderkufitare.

7. NDIKIMET POZITIVE NE MJEDISIN E ZONES SE PROJEKTTIT

Per sa i perket ndikimeve pozitive ne mjedisin e zones se karrieres se gurit gelqerore ato jane si me poshte

-Shfrytezimi i lendes se pare qe eshte guri gelqeror qe do perdoret ne industrine e ndertimit

-Ndertimi i infrastruktures rrugore e cila do te perdoret nga banoret e zones.

-Zona qe ishte e zhveshur do te pyllezohet per rreth objektit dhe do te ndikoj ne rregullimin e peizazhit

-Do te punsohen disa punonjes ne objekt do te permiresoj kushtet e jeteses se punonjesve te zones

-Do te shtoje prodhimin e gurit gelqerore i cili eshte nje mineral i rendesishem ne industrine e ndertimit ne rang kombetare dhe do te zbus nevojat per kete lende te pare qe jane shume te medhaja.

8. MASAT E PROPOZUARA PER MBROJTJEN E MJEDISIT NGA SECILI NDIKIM NEGATIV I IDENTIFIKUAR

Masat zbutese te ndikimeve negative konsistojne ne marrjen e masave per uljen e ndotjeve gjate punimeve, ne ajer, te pluhurave dhe zhurmave, si dhe uljen e efekteve negative hapsinore te territorit , faunen dhe floren. Por pikesynimi i studimit mbetet rehabilitimi i tokes dhe evitimi ne maksimum i erozionit.

Identifikimi i masave per te eliminuar apo zbutur ndikimet negative ne mjedis

a.Planifikimi i zones

Per shmangien dhe parandalimin e erozionit si dhe per ruajtjen e regjimit te rrymes se ujit te parametrave hidrodinamike te saj, ne projekt eshte percaktuar shfrytezimi harmonik dhe i kombinuar ne kohe dhe hapësire i zones ne teresi .

Ne zonen e shfrytezimit hap pas hapi dhe ne perfundim te aktivitetit, eshte parashikuar mbushja , sistemimi, perpunimi dhe mbulimi i siperfaqeve te shfrytezuar.

Kjo siperfaqe e perftuar nga trajtimet e mesiperme, do te jape mundesi per rikultivimin e bimeve dhe pemeve te ndryshme, duke krijuar njeheresh kushte per parandalimin e erozionit dhe permiresimin e pamjes se pergjithshme te zones se shfrytezuar.

Duhet theksuar se siperfaqja e caktuar per shfrytezim eshte e vogel dhe nuk perben ndonje ndikim ne zone.

b.Masat teknike

Per parandalimin e erozionit subjekti parashikon ne nje vit te kryeje punimet e meposhtme Dhenia e pjerresise shkalleve te karrieres me pjerresi ne drejtim te zones se shfrytezimit.

Ndertimin e kunetave ne skarpatat e siperme te shkalleve per disiplinimin e ujrave

Mbjellje para se te filloje shfrytezimi te te gjitha periferive te tjera me peme karakteristike te zones per te izoluar pjesen e fragmentizuar nga shfrytezimi i pjeseve te paprekura nga projekti, mbjellja do te behet duke marre mendimin e specialisteve te sherbimit pyjore Korçe. Keto masa do te sherbejne per mbrojtjen nga pluhurin qe mund te nxitet nga aktiviteti gjate shfrytezimit.

Uljen e intensitetit te shfrytezimit per stinen e veres duke evituar keshtu sa te jete e mundur errozionin dhe pluhurat. Nga ana tjeter per te ulur efektet erodive gjate periudhave te thata do te

NAVIA shpk

perdoret lagia e terreneve nen pune dhe lagia e vendgumbullimit te materialit te nxjerre. Kjo do te evitoje edhe ndotjen gjate transportit.

Per rritjen e efektivitetit ekonomik-ekologjik per te gjithë veprimet konkrete do te merren masa mbikqyrese nga Drejtoria e Sherbimit Pyjor Korçe si dhe Specialist te mjedisit.

Zhurmat

Zhurmat qe krijohen vijne nga levizja e makinerive, jane te pranishme por nuk perbejn rrezik dhe shqetesim per mjedisin sepse zonat e banuara jane ne nje distance te konsiderueshme. Per mbrojtjen nga zhurma te njerezve nga ana e shoqerise do te punohet ne dy drejtime

- Ne karriere do te perdoren makineri dhe pajisje te teknologjise se larte te pajisura me amortizues te zhurmave
- Punonjesit do te pajisen me mjete mbrojtese nga zhurmat sipas rregullores se sigurimit teknik. Niveli i zhurmave nga Perdorimi i makinerive te teknologjise se larte dhe i metodave te perparuara ne ngarkim dhe transport te inerteve do te jete brenda normave te lejuara.

Rreziku ne shendet dhe masat per zbutjen e tij

Rreziku ne mjedis ne shfrytezimin e karrieres eshte prezent ne proceset e rrezimit te gurit gelqerore, ngarkimin dhe transportit te tij.

Drejtuesi teknik i karrieres duhet te jete Ing. Miniere i cili duhet te beje vazhdimisht instruksionin teknik te punetoreve dhe ne vecanti te drejtuesve te mjeteve motorrike.

Ne objektet minerare te shfrytezimit te gurit gelqerore me karriere, punonjesit instruktohet teorikisht dhe ne praktik jo me pak se dy jave ne vendin e tyre te punes, mbi aksidentet e mundshme dhe masat mbrojtese ne pune. Gjate instruktimit do te punohet ne mbikqyrje te instruktorit jo me pak se nje jave ne te gjitha proceset e punes.

Per mbrojtjen nga zhurmat, punonjesit e karrieres do te perdorin kufje. Gjithashtu do te perdore uniformen e punes, doreza, cizme ose kepuce te certifikuara per aktivite prodhimi industrial ne karriera. Per reagimin e menjehershem ndaj aksidenteve te mundshem humane, karriera do te kete edhe nje ambient te mbyllur ambulance ku do te mbahet kutia e ndihmes se shpejte ne rast aksidenti ose demtim shendeti te njerezve.

Rreziqet nga aksidentet e mundshme ne pune dhe masat per te parandaluar aksidentet dhe minimizuar pasojat.

Kryerja e veprimtarise minerare per prodhimin e mineralit te gurit gelqeror disiplinohet me projektin teknik e teknologjik te shfrytezimit te hartuar per marrjen e lejes se shfrytezimit . Ne projekt jane parashikuar masat teknike dhe organizative per parandalimin e aksidenteve te mundshme ne mjedis te veprimtarise dhe minimizuar pasojat ne mjedis.

Jane percaktuar kerkesat e sigurimit teknik qe do te zbatohen nga drejtuesit e aktivitetit dhe nga vet punonjesit e prodhimit.

9. PROGRAMIN E MONITORIMIT TE NDIKIMEVE NE MJEDIS GJATE ZBATIMIT TE PROJEKTIT

Subjekti do te monitoroje aktivitetin e prodhimit te gurit gelqerore me karriere ne disa drejtime sipas nje programi te hartuar per kete qellim. Ne pergatitjen e programit te monitorimit mjedisor merret ne konsiderate mundesia e realizimit te nje monitorimi te elementeve me ndikim ne mjedis. Vetemonitorimi aktivitetit nga subjekti do te behet per ata elemente qe parashikohet se kane ndikim negativ ne mjedis. Te dhenat e marra nga monitorimi do te evidentohen ne regjistrin perkates dhe me rezultatet e matjeve do te informohen organet e administrimit te mjedisit ne

NAVIA shpk

qender dhe ne qark. Te dhenat cilesore, sipas tabelës do te hidhen ne nje regjister qe administrohet nga vete kompania dhe do te dorezohen ne DRM-ne e qarkut perkates sa here eshte e nevojshme, sipas procedurave ligjore dhe rregulloreve.

Masat qe rekomandohen ne monitorim:

-Inspektimi i zones per te kontrolluar shendetin e vegetacionit.

-Kontrollin e erozionit.

-Demtim nga kullotja e kafsheve si shtepiake dhe ato te egra.

Me VKM per programin e monitorimit jepen qarte indikatorët mjedisor qe monitorohen, megjithate keta indikator duhet te pershtaten dhe ti perkasin veprimtarise.

Qellimi i monitorimit mjedisor per veprimtarine e projektit te zbatuar eshte qe te siguroje te dhena nepermjet te cilave te vleresohet ne se operimi i veprimtarise eshte ne perputhje me ligjet dhe standartet mjedisore qe lidhen me te, si dhe per te vleresuar performancën mjedisore te menaxhimit te saj ne kuader te permiresimit te vazhdueshem.

10. PLANI I MENAXHIMIT

- rolet dhe pergjegjesit per zbatimin e seciles mase te propozuara per mbrojtjen e mjedisit ne secilen faze te projektit

Problemet e gjenerimit te mbetjeve dhe administrimit te tyre jane minimale. Mbi depozitimën e mineralit te gurit gelqerore ne pergjithesi nuk ka mbules dherash por dalin direkt ne siperfaqe. Mbetjet e krijuara gjate shfrytezimit do te perdoren si stabilizant per shtrim rruges. Gjithe prodhimi ne kariere do te jete i perdorshem.

Mbetjet urbane hidhen kryesisht ne vende te caktuara per kete qellim. Grumbullimi dhe heqja e mbetjeve dhe sistemimi i mbetjeve sterile eshte pergjegjesi e prodhuesit.

Veprimtaria e shfrytezimit te gurit gelqerore eshte veprimtari minerare. Ajo do te zbatohet me punime siperfaqesore, kariere. Si rezultat i kesaj veprimtarie prodhohet gur gelqerore per veshje. Per te shfrytezuar gure gelqerorin me kariere hapet vendburimi me elementet e saj, rruget, gjysem transhete dhe shkallet e karieres.

Te gjitha keto punime minerare hapen ne shkembinjte gure gelqeror.

Mbetjet qe gjenerohen gjate hapjes se rrugeve, gjysem transheve, shkalleve per zbulimin dhe nxjerrjen e mineralit jane lende e pare per perdorim.

Keto mbetje jane objekt i ligjit Nr 10304, date 15.07.2010 "Per sektorin minerar Shqiptar" dhe veçanerisht udhezimet Nr.3 date 17.05.2006 "Per planet e rehabilitimit te siperfaqeve te demtuara nga aktiviteti minerar"

Per te plotesuar kerkesat e ketij udhezimi eshte hartuar plani i rehabilitimit te karieres dhe mbetjeve minerare te gjeneruara nga veprimtaria minerare nga kjo kariere.

Per te shmangur dhe menaxhuar sa me mire ndikimet negative ne mjedis te shkaktuara nga elementet e pershkruar me siper, subjekti nepermjet personelit te tij harton dhe zbaton nje plan efikas menaxhimi te ndikimit ne mjedis. Ne perpilimin e Planit te Menaxhimit dhe analizimin e tij eshte vrejtur se realizimi me sukses i ketij plani sjell nje sere perfitimesh per shoqerine te tilla si: ushtrimi i veprimtarise ne perputhje me ligjet dhe rregulloret, mardhenie te mira me publikun dhe ambientalistet, shmangia e penaliteteve nga organet e kontrollit te mjedisit etj.

Parimet e zbatueshme te programit te menaxhimit te elementeve me ndikim ne mjedis jane paraqitur me poshte nga ana e stafit drejtues i konsultuar me stafe inxhinerike dhe drejtues te

Permbledhje Joteknike e VNM

NAVIA shpk

objektit. Detajimi i parandalimit, kontrollit dhe nderhyrjeve te stafit te linjes ne elementet e veçante dhe delikate sipas nje table te kuadrit logjik eshte mjaft domethenes per inisjativen dhe pergjegjesine.

**Raporti Teknik u pergatite nga
"STUDIO PROJEKT" shpk, me autore:**

Ekspert Mjedisi dhe Ing. Miniere

Xhevair DERMISHI

Gjeoinxhinier

Ermir DERMISHI

Ing. Mjedisi.

Arvana ERZUJLAI

Ing . Kimiste

Anxhela BULAJI

Ing. Pyjesh

Gerfi BRAHIMI

**REPUBLIKA E SHQIPERISE
MINISTRIA E MJEDISIT**

Nr. 331 Prot.

Tirane, me 09.09. 2004

Vendimi Nr.11, Nr.086Regj.

ÇERTIFIKATË

Në mbështetje të Vendimit të Këshillit të Ministrave Nr.268, datë 24.04.2003 "Për çertifikimin e specialistëve, për vlerësimin e ndikimit në mjedis dhe auditimin mjedisor":

Xhevair DERMYSHI

Çertifikohet për hartimin e raporteve të vlerësimit të ndikimit në mjedis, për të kryer auditimin mjedisor, për hartimin e ekspertizave për probleme mjedisore dhe thirrjen si ekspert për të vlerësuar një raport të vlerësimit të ndikimit në mjedis ose rezultatet e një auditimi.

MINISTRI

Ethem RUKA

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
Ministria e Zhvillimit Ekonomik,
Tregtisë dhe Sipërmarrjes

LICENCË

LN-0042-06-2009	NUIS/NIPT: K62021001S
Subjekti: STUDIOPROJEKT	
Adresa: Tirane, TIRANE, TIRANE, Rruga Frosina Plaku (Perballë Klubi Partizani), 51/6	
Kodi: III.2.A (1+2)	Kod tjetër:
Data e lëshimit: 27/03/2014	Afati i vlefshmërisë: Pa afat
Kategoria	
Shërbime ekspertize dhe/ose profesionale lidhur me ndikimin në mjedis	
Nënkategoria	
Veprimtaritë e ekspertizës lidhur me ndikimin në mjedis	
Veprimtari specifike	
1. Ndikim në mjedis 2. Auditim mjedisor	
Specialiteti	
Emërtimi përshkrues i veprimtarisë	
Veprimtaritë e ekspertizës lidhur me ndikimin në mjedis (Auditim mjedisor, vlerësimi i ndikimit në mjedis)	
Kufizime specifike	
Licenca ushtrohet sipas kufizimeve në legjislacionin në fuqi	
Detyrime specifike	
Licenca ushtrohet sipas detyrimeve në legjislacionin në fuqi	
Vendi i kryerjes së veprimtarisë	
Në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë.	
Nëshkrimi i sportellit:	<i>Defina Steja</i>

